

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/220/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118302543
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6118302543.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a Mgr. Janky Benkovičovej, v spore žalobcu Združenie bývalých urbarialistov obce Adidovce - pozemkové spoločenstvo, so sídlom Adidovce 9, 067 32 Adidovce, IČO: 31 992 872, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Suchý, spol. s r.o., so sídlom Horná 13, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 234 148, proti žalovanému LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, o určenie neplatnosti uznesenia zhromaždenia vlastníkov pozemkov pod Poľovným revírom Zubenské, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 16C/52/2018-159 z 26. júna 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým uznesením odmietol podanie žalobcu, ktorým sa domáhal určenia neplatnosti uznesenia zhromaždenia vlastníkov pozemkov konaného dňa 11. 06. 2018, ktorého priebeh bol osvedčený notárskou zápisnicou č. N430/2018, NZ20318/2018 notárky JUDr. Daniely Vozárovej (prvý výrok). Súčasne rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (druhý výrok).

2. Prvoinštančný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil primárne aplikáciou ust. § 129 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) konštatujúc, že síce žalobca podaním zo dňa 31. 05. 2019 odstránil vadu nedostatočnej špecifikácie napádaných uznesení, ale aj napriek súdom realizovanej výzve uznesením č. k. 16C/52/2018-150 zo dňa 17. 05. 2019 nešpecifikoval konkrétne zákonné ustanovenie priznávajúce mu ako vlastníkovi poľovných pozemkov právo na podanie žaloby o určenie neplatnosti uznesenia prijatého na zhromaždení vlastníkov poľovných pozemkov. Keďže žalobcom označené právne predpisy - zákon č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a ani Občiansky zákonník neobsahujú (na rozdiel napr. od § 131 Obchodného zákonníka, či § 77 Zákonníka práce, atď.) ustanovenie pripúšťajúce podanie takejto žaloby, považoval ju za neprípustnú vzhľadom na nenaplnenie podmienok určených ust. § 137 písm. d) CSP. Pre tento nedostatok nemohol v konaní pokračovať a preto podanie žalobcu (podanú žalobu) odmietol. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol aplikujúc ust. § 256 ods. 1 CSP v nadväznosti na čl. 4 ods. 2 Základných princípov CSP.

3. V zákonnej lehote podal proti uzneseniu odvolanie žalobca. Žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci prvoinštančným súdom, pretože podaním zo dňa 31. 05. 2019 odstránil obidva vytýkané nedostatky tým, že označil dostatočne určito znenie každého jednotlivého uznesenia a zároveň označil Občiansky zákonník a Zákon o poľovníctve ako právne predpisy, podľa ktorých je podaná žaloba procesne prípustná. Náležitosti žaloby určuje ust. § 132 a nasl. CSP, tieto jeho žaloba obsahuje a preto okresný súd bol povinný vec prejednať a rozhodnúť vo veci samej.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol uznesenie prvoinštančného súdu ako vecne správne potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Žalobcom podaná žaloba majúca povahu žaloby podľa § 137 písm. d) CSP je neprípustná, pretože možnosť jej podania nevyplýva z osobitného právneho predpisu. Poukázal na dôvodovú správu a komentár k § 137 CSP, podľa ktorých nová právna úprava pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti za predpokladu, že to vyplýva z právneho predpisu, avšak žalobca takýto osobitný predpis neoznačil.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým uznesením odvolací súd konštatuje, že odvolanie žalobcu je dôvodné, pretože súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, keď žalobu žalobcu odmietol. Pod nesprávnym právnym posúdením sa podľa ustálenej judikatúry rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, alebo právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (porovnaj napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo/4/2009, 3Cdo/50/2019, 5Obdo/51/2017).

7. V súdnej veci sa okresný súd síce správne zaoberal tým, či žaloba má všetky zákonom stanovené náležitosti potrebné na jej prejednatelnosť a správne skonšatoval, že ide o žalobu majúcu svoj právny základ v ust. § 137 písm. d) CSP, s čím sa odvolací súd plne stotožňuje, nesprávne ale uzavrel, že ak ani v podanej žalobe a ani následne žalobca neuviedol osobitný právny predpis (jeho konkrétne ustanovenie) zakladajúce jej prípustnosť, vykazuje žaloba vadu neumožňujúcu v konaní pokračovať.

8. Podľa ust. § 127 ods. 1 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,
a) ktorému súdu je určené,
b) kto ho robí,
c) ktorej veci sa týka,
d) čo sa ním sleduje a
e) podpis.

9. Podľa ust. § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

10. Podľa ust. § 129 ods. 1 CSP, ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní.

11. Podľa ust. § 129 ods. 2 CSP, v uznesení podľa odseku 1 súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba doplniť alebo opraviť a poučí o možnosti podanie odmietnuť.

12. Podľa ust. § 129 ods. 3 CSP, ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie odmietne; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

13. Podľa ust. § 137 CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určenia, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určenia právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

14. Citované ustanovenia § 127 ods. 1 a § 132 ods. 1 CSP určujú obsahové náležitosti žaloby potrebné na to, aby bolo možné ňou uplatnený nárok posúdiť. Ak takéto náležitosti žaloba neobsahuje, je neúplná (resp. hoc aj obsahuje, ale nie je z nej zrejmé, čoho sa týka, čo sleduje alebo je nezrozumiteľná) a vtedy sa súd musí postupom podľa ust. § 129 ods. 1 a 2 CSP pokúsiť jej nedostatky odstrániť. Ak žalobca súdom vytknuté vady neodstráni, súd žalobu odmietne podľa ust. § 129 ods. 3 CSP, avšak len vtedy, ak pretrvávajúce nedostatky sú takej závažnosti, že kvôli nim v konaní nemožno vôbec pokračovať. Jednoducho povedané, iba ak žalobca jasne nevysvetlí o čom sa má konať, postihne ho následok v podobe odmietnutia žaloby znamenajúci, že súd sa už podstatou veci zaoberať nebude. Z tohto hľadiska ide o sankciu vo vzťahu k žalobcovi a na druhej strane o „poistku“ pre súd, ktorý by inak bol vystavený situácií, v ktorej by nevedel aké hmotné (príp. procesné) právo v danom prípade aplikovať, t. j. nebol by schopný poskytnúť žalujúcej strane adekvátnu súdnu ochranu.

15. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že po výzve uskutočnenej okresným súdom uznesením č. k. 16C/52/2018-150 zo dňa 17. 05. 2019 má žalobcom podaná žaloba po jej doplnení podaním zo dňa 31. 05. 2019 (č. l. 155 a nasl. spisu) všetky formálne aj materiálne náležitosti na to, aby ju bolo možné prejednať. Z vyššie citovaných ust. § 127 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 132 ods. 1 CSP totiž nevyplýva, že by náležitosťou (podmienkou prejednatelnosti) žaloby bolo uvedenie zákonného ustanovenia zakladajúceho procesnú prípustnosť žaloby podľa ust. § 137 písm. d) CSP a už vôbec z ust. § 129 ods. 3 CSP nemožno podľa odvolacieho súdu vyvodiť, že by jeho neuvedenie, či dokonca neexistencia konkrétneho ustanovenia mala byť chápaná ako neodstrániteľná vada žaloby brániaca pokračovaniu v konaní a vedúca k jej odmietnutiu. Podľa odvolacieho súdu neprípustnosť žaloby (v ponímaní nevhodnosti žalobcom požadovaného spôsobu ochrany) má viesť k neúspechu žalobcu v spore prejavujúcom sa v zamietnutí žaloby a nie v jej odmietnutí, inak povedané, ak v žalobe uvádzané skutočnosti nezodpovedajú do úvahy prichádzajúcemu hmotnému či procesnému právu, žalobu treba zamietnuť a nie vybaviť procesne odmietnutím. Vo vzťahu k predmetnej veci je treba pritom podotknúť, že okresný súd vo svojej podstate napadnutým uznesením odmietol žalobu nie preto, že by žalobca neuviedol osobitný právny predpis zakladajúci prípustnosť podanej žaloby, ale preto, že podľa okresného súdu podaná žaloba nemá svoj podklad ani v zákone o poľovníctve a ani v Občianskom zákonníku ako v žalobcom označených právnych predpisoch. Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd neriešil len otázku toho, či žaloba obstojí obsahovo z hľadiska naplnenia náležitostí ust. § 127 ods. 1 v spojení s ust. § 132 ods. 1 CSP, ale pristúpil k takému právnomu posúdeniu žalobou tvrdených skutočností, ktoré mohol urobiť len v súvislosti s prejednaním žaloby.

16. Odvolací súd samozrejme reflektuje zmenu procesnej úpravy určovacích žalôb v súvislosti s aktuálne účinným Civilným sporovým poriadkom a sú mu známe aj stanoviská odbornej literatúry na riešenie danej problematiky (viď aj okresným súdom spomínaný komentár k Civilnému sporovému poriadku, Števec a kol., C. H. Beck, 2016), nestotožňuje sa ale s názorom, podľa ktorého nieže neuvedenie, ale neexistencia osobitného zákonného ustanovenia vo vzťahu k žalobe podľa ust. § 137 písm. d) CSP je vadou žaloby, ktorá môže v konečnom dôsledku viesť až k jej odmietnutiu (viď názor prezentovaný na str. 505 uvedeného komentára). Judikačná prax (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/105/2003), od ktorej odvolací súd nepovažuje za rozumné sa odchyliť totiž konštantne zotrvávala a aj v súčasnosti zotrváva na tom, že pokiaľ ide o žalobu na určenie konkrétneho práva [§ 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, aktuálne § 137 písm. c) CSP], nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení vedie k zamietnutiu žaloby. Napriek tomu, že po zmene procesnej úpravy došlo k rozčleneniu určovacích žalôb na žaloby o určenie (ne)existencie práva [§ 137 písm. c) CSP] a na žaloby o určenie právnej skutočnosti [§ 137 písm. d) CSP], niet podľa odvolacieho súdu dôvodu postupovať pri nich odlišne.

17. Z týchto dôvodov okresný súd nemal žalobu odmietnuť uznesením, ale s ohľadom na svoj prezentovaný názor o neprípustnosti žaloby mal vo vzťahu k tejto otázke vykonať súvisiace dôkazy a následne žalobu rozsudkom zamietnuť.

18. K aplikácii aktuálne platných ust. § 137 písm. c) a d) CSP považuje za potrebné odvolací súd uviesť, že podľa ust. § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku bolo možné žalobou uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak bol na tom naliehavý právny záujem. V súčasnosti účinné ust. § 137 písm. c) CSP obdobne stanovuje, že žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem (tento netreba preukazovať,

ak vyplýva z osobitného predpisu) a popri tom ust. § 137 písm. d) CSP určuje, že žalobou možno uplatniť požiadavku na rozhodnutie o určení právnej skutočnosti (ak to vyplýva z osobitného predpisu). Z týchto ustanovení je zrejmé, že hoci nová procesná úprava rozlišuje žalobu smerujúcu k určeniu práva a žalobu na určenie právnej skutočnosti, oproti minulosti sa nezmenilo nič na tom, že súd môže (má) určiť (ne)existenciu práva len v prípade, ak žalobca má na takom určení naliehavý právny záujem, resp. určením právnej skutočnosti sa má zaoberať iba v prípade, že mu to umožňuje osobitný právny predpis (čo bolo v predošlej úprave „kryté“ takisto posúdením naliehavého právneho záujmu). Stanovením týchto obmedzení (prípustnosť určovacej žaloby v závislosti od existencie naliehavého právneho záujmu, resp. osobitného predpisu) sa sleduje, aby sa súd nemusel vecne zaoberať zbytočnými, nič podstatné neriešiacimi žalobami. Ako hovorí v týchto súvislostiach dôvodová správa k ustanoveniam § 137 písm. c) a d) CSP, „ ... Úplne nová koncepcia je zakotvená v písmenách c) a d), kde sa rozlišuje klasická určovacia žaloba a žaloba o určení inej právnej skutočnosti podľa písmena d). Záujmom zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti/platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a mŕňajú sa účelu žaloby určovacej. Medzi osobitné predpisy podľa písm. d) patria napr. Zákonník práce, Zákon o dobrovoľných dražbách a pod. ...“

19. Z uvedeného vyplýva, že súčasná právna úprava určovacích žalôb smeruje (a aj predchádzajúca smerovala) k tomu, aby boli určitým spôsobom „odfiltrované“, teda vylúčené ako procesne neprípustné také žaloby, ktoré s končenou platnosťou neriešia daný právny vzťah a v zásade sú len akoby medzistupňom ku podaniu ďalšej žaloby. Jednoducho určovacej žalobe vyhovujúci rozsudok má byť pre žalobcu užitočný, má mať pre neho praktický a nie akademický význam. Slovanami predchádzajúcej judikatúry viažucej sa ešte k určovacím žalobám z obdobia účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, vylúčené sú ako neprípustné žaloby, ktoré „neslúžia potrebám praktického života“ (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované Zo súdnej praxe pod č. 40/1996, resp. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/112/2004, resp. sp. zn. 3Cdo/122/2009, atď.).

20. Ustanovenie § 137 písm. d) CSP pritom hovorí o tom, že prípustnosť použitia žaloby o určenie právnej skutočnosti sa viaže na „vyplývajúce“ takejto možnosti z osobitného predpisu. I keď si je odvolací súd vedomý toho, že doslovný výklad je najslabšou a najmenej presvedčivou metódou výkladu právnych noriem, tento spôsob interpretácie dotknutého ustanovenia nasvedčuje tomu, že je postačujúcim pre prípustnosť podania žaloby o určenie právnej skutočnosti, ak je takáto možnosť vyvoditeľná z osobitného predpisu. To znamená, že ust. § 137 písm. d) CSP neurčuje, že musí ísť o osobitnú právnu úpravu, ktorá by (iba) explicitne pripúšťala možnosť podania žaloby o určenie právnej skutočnosti, ale podľa názoru odvolacieho súdu postačuje, ak prípustnosť takejto žaloby je vyjadrená v osobitnom ustanovení implicitne. Inými slovami, ak existuje určité zákonné ustanovenie a z jeho obsahovej stránky možno vyvodiť prípustnosť podania žaloby o určenie právnej skutočnosti, je takáto žaloba procesne prípustná. Je potom na žalujúcej strane, aby žalobu tohto typu oprela o konkrétne ustanovenie osobitného právneho predpisu (a nie o celý právny predpis ako to urobil v tejto veci žalobca) a následne vyargumentovala, prečo práve v tom-ktorom prípade je praktickejšie určiť danú právnu skutočnosť než konkrétne právo. Určenie existencie právnej skutočnosti samozrejme odporuje preferovanej zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav, odvolací súd je ale presvedčený, že ani zákonodarca nemohol pamätať na všetky situácie, ktoré sa v praxi môžu vyskytnúť a teda nemožno a priori vylúčiť ako neprípustné žaloby podľa § 137 písm. d) CSP len preto, že „osobitný predpis“ danú situáciu výslovne nepredvídal.

21. Z uvedeného bude okresný súd vychádzať v ďalšom konaní po vrátení veci pri posudzovaní prípustnosti žalobcom podanej žaloby a ak žalobca neuvedie (a nevysvetlí), aké ustanovenie osobitného predpisu (rozumej „ktorý paragraf“) mu poskytuje právny základ na to, aby podanou žalobou definitívne vyriešil svoju právnu neistotu, okresný súd nebude mať iné východisko než žalobu zamietnuť. Okresný súd pritom zameria svoju pozornosť aj na to, že ak podľa vyjadrení oboch strán sporu (tvrdenie žalovaného na č. I. 102 spisu a žalobcu na č. I. 111 spisu) Zmluva o užívaní poľovného revíru Zubenské, ktorej podkladom mali byť práve žalobcom napádané uznesenia zhromaždenia vlastníkov poľovných pozemkov bola už skutočne uzavretá a následne zaevidovaná príslušným okresným úradom, či má nejaký praktický význam pre žalobcu určenie neplatnosti napadnutých uznesení znamená vyriešenie iba predbežnej otázky a teda nedávajúce odpoveď na podstatu veci, t. j. aký je aktuálny právny stav (kto je teda oprávnený pozemky užívať). Presne ako uviedol žalobca v podanom odvolaní - určenie neplatnosti uznesení by potvrdzovalo pôvodný stav (t. j. aký bol pred ich prijatím), čím by sa

deklarovalo len to, že vôľa (zhromaždenia) vlastníkov nebola daná, ale nebol by tým riešený aktuálny právny stav majúci v zmysle spomínanej koncepcie určovacích žalôb prioritu.

22. Z uvedených dôvodov preto neostávala odvolaciemu súdu iná možnosť ako odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

23. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). V novom rozhodnutí rozhodne prvoinštančný súd i o náhrade trov celého, teda aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).